

การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัฒนธรรมชาติ

โดย

นายรัชชัย เทียนประทีป

สนับสนุนงบประมาณโดย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ประจำปีงบประมาณ ปี 2551

600251833

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

247257

การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัฒนธรรมชาติ

โดย

นายรัชชัย เทียนประทีป

สนับสนุนงบประมาณโดย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ประจำปีงบประมาณ ปี 2551

Leather Works Blend With Natural Materials

by

Mr. Tawatchai Teanprative

Granted by

Rajamangala University of Technology Rattanakosin

Fiscal year 2008

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของการวิจัย การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติ เกิดขึ้นได้ด้วยวิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ สถาบันวิจัยและพัฒนาที่สนับสนุนทุนในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สินินาฏ เลิศไพโรวัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภาวดี พันธ์อำพล อาจารย์สุเทพ จันทน คุณขวัญไชย สุสุขเมฆ และคุณวิชัย เจริญตนพันธ์กุล ที่อนุเคราะห์เวลาให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยในการวิจัย จึงทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ แคนุพการี คณาจารย์ ผู้ประสิทธิประสาทวิทยาการต่าง ๆ ครอบครัวและกัลยาณมิตรที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ท่านไว้ ณ ที่นี้

รวัชชัย เทียนประทีป

ตุลาคม 2551

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : 2551

ชื่อโครงการ : การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติ

ชื่อนักวิจัย : นายรัชชัช เทียนประทีป

247257

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบ เอกลักษณ์ และมูลค่าเพิ่มจากวัสดุธรรมชาติ เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติ เพื่อนำเสนอขั้นตอนวิธีการผลิต และผลิตเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องหนังกระเป๋าผสมผสานวัสดุธรรมชาติ

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย มีลักษณะขั้นตอนดังต่อไปนี้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผลิตภัณฑ์กระเป๋าสะพายสตรีที่ทำมาจากหนังสัตว์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อหารูปแบบที่มีความเหมาะสมเพื่อนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์กระเป๋าผสมผสานวัสดุธรรมชาติ โดยนำคั่นกทที่ทอเป็นเส้นมาผสมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม มีขั้นตอนการผลิตผลิตภัณฑ์กระเป๋าผสมผสานวัสดุธรรมชาติ ดังนี้ ออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าผสมผสานวัสดุธรรมชาติ จำนวน 10 แบบ เพื่อนำให้ผู้เชี่ยวชาญคัดเลือกแบบที่เหมาะสม 1 แบบ มาทำเป็นต้นแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าผสมผสานวัสดุธรรมชาติ มีขั้นตอน ดังนี้ การออกแบบ การเขียนแบบ การตัดแบบหรือการตัดแพทเทริน การวาดหนัง การวาดเส้น การวาดซับใน การตัดหนัง การเย็บหนัง การประกอบชิ้นส่วนต่างๆ ของกระเป๋า การเย็บชิ้นส่วนต่างๆ การประกอบรูปทรงและการตกแต่งชิ้นสำเร็จ ได้ผลิตภัณฑ์กระเป๋าผสมผสานวัสดุธรรมชาติจำนวน 1 ใบ ต่อจากนั้นสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำข้อมูลวิเคราะห์ ด้านรูปแบบ ด้านการใช้วัสดุ ด้านประโยชน์ใช้สอย ด้านความสวยงาม และด้านกระบวนการผลิต นำข้อมูลมาสรุป ด้านรูปแบบมีความเหมาะสมสวยงาม ด้านการใช้วัสดุใช้การผสมผสานวัสดุได้ดี สามารถสร้างเอกลักษณ์และมูลค่าเพิ่มได้ ด้านประโยชน์ใช้สอยมีความเหมาะสม ซึ่งเหมาะสำหรับสุภาพสตรีวัยทำงาน ด้านความสวยงามใช้สีกับวัสดุธรรมชาติได้เหมาะสม ด้านกระบวนการผลิต มีความประณีตในการตัดเย็บ และการประกอบรูปทรง มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติ

247257

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องหนังกระเป๋าผสมผสานวัสดุธรรมชาติ จำนวน 1 ใบ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีความสวยงาม มีประโยชน์ใช้สอย ใช้วัสดุผสมผสานได้เหมาะสม และมีความเรียบร้อยในกระบวนการผลิตซึ่งเหมาะสมสำหรับสุภาพสตรีในวัยทำงาน

E-mail Address : TAWATCHAI_KOK2@hotmail.com

ระยะเวลาโครงการ : ตุลาคม 2550 – กันยายน 2552

ABSTRACT

Code of project : RD 2551

Project name : Leather Works Blend With Natural Materials

Resercher name : Mr. Tawatchai Teanprative

247257

The study of the development of nature-mixed leather product aims to build form, identity and value-added of leather products process by using natural material with leather bags.

The methods used in this study are as follow : population and sample are leather bag products, the material for collecting data is questionnaire which asked five experts to find proper style for leather bag mix with natural material. The processes used to produce the bag are; design ten styles of the bags, choose one most appropriateness style by the experts, and produce the model bag, have the model bag examined again by the experts in fine aspects ; the form, the material, the use, the beauty and the process of production. The results of from the experts are as follow The form is suitable and beautiful. The material is suitable for exacting identity and value-added. The use suitable for working women. The beauty is from colour and natural material. The process of production shows that the cutting, the sewing and the assembling developed are delicate.

The result of this study is a developed leather bag mixes with natural material which is beautiful, suitable in using mix materials, neat in producing process and suitable for working women.

E-mail Address : TAWATCHAI_KOK2@hotmail.com

Period of project : October 2550 - September 2552.

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่	
1 บทนำ	
ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย	1
วัตถุประสงค์	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องนึ่งผสมผสานวัสดุธรรมชาติ	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
การวิเคราะห์ข้อมูล	34
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย 58

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ 60

บรรณานุกรม 61

ภาคผนวก 62

แบบสอบถาม 63

แบบสัมภาษณ์ 67

หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ 69

ประวัติผู้วิจัย 75

สารบัญตาราง

ตารางวิจัยที่

หน้า

1 รูปแบบสเก็ตซ์ที่ผู้เชี่ยวชาญทำการคัดเลือก

39

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพที่	หน้า
1 รูปกระเป๋าลุยส์ วิตตอง มีเอกลักษณ์ตัวแอลและตัววี พิมพ์ซ้อนกัน	2
2 การทอผ้าฝ้ายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6
3 การขุดหน่อต้นกกเพื่อนำไปปลูก	9
4 การคัดแยกความยาวของต้นกก	9
5 ต้นกกที่ผ่านการตากแดด	10
6 เครื่องมือที่ใช้ในการทอเสื่อกก	11
7 การทอเสื่อกก	11
8 เสื่อกกสำเร็จรูปพร้อมใช้	12
9 รูปผลิตภัณฑ์หัตถกรรม	16
10 รูปผลิตภัณฑ์กระเป๋างานอุตสาหกรรม	16
11 กระเป๋านับครสำหรับสุภาพบุรุษ	17
12 กระเป๋านับครสำหรับสุภาพสตรี	18
13 กระเป๋านับสุภาพสตรี	18
14 กระเป๋าลือสุภาพสตรี	18
15 กระเป๋าสะพายสตรีแบบมี 2 สาย	19
16 กระเป๋าสะพายสตรีแบบสายเดี่ยว	19
17 กระเป๋าลือสตรี หรือกระเป๋าสะพายสตรีสามารถใช้งานได้ 2 อย่าง	20
18 กระเป๋าลือเอกสาร	20
19 กระเป๋าค้นทาง สามารถใช้เป็นแบบหิ้วและแบบลากจูง	21
20 จักรอุตสาหกรรมแบบพื้น	22
21 จักรอุตสาหกรรมแบบกระบอกนอน	22
22 จักรอุตสาหกรรมแบบกระบอกตั้ง	23
23 เครื่องเขียนหนังหรือเครื่องปกหนัง	24

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

รูปภาพที่	หน้า
24 เครื่องมือที่ใช้ในการตัดแบบ	25
25 เครื่องมือที่ใช้ทำผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง	25
26 หนังสือปกโครม	26
27 วัสดุในการทำผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง	27
28 แบบสเก็ตช์ผลิตภัณฑ์กระเป๋า	28
29 การเขียนแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋า	29
30 รูปสเก็ตช์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติแบบที่ 1	35
31 รูปสเก็ตช์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติแบบที่ 2	35
32 รูปสเก็ตช์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติแบบที่ 3	36
33 รูปสเก็ตช์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติแบบที่ 4	36
34 รูปสเก็ตช์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติแบบที่ 5	36
35 รูปสเก็ตช์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติแบบที่ 6	37
36 รูปสเก็ตช์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติแบบที่ 7	37
37 รูปสเก็ตช์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติแบบที่ 8	37
38 รูปสเก็ตช์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติแบบที่ 9	38
39 รูปสเก็ตช์ผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติแบบที่ 10	38
40 รูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติที่ผู้เชี่ยวชาญ คัดเลือกมีลำดับ คะแนนสูงสุด	40
41 แบบผลิตภัณฑ์เครื่องหนังผสมผสานวัสดุธรรมชาติที่เขียนแบบและ กำหนดรายละเอียด	40
42 การแบ่งกระดาษเพื่อการตัดแพทเทริน	41
43 การวัดขนาดด้านส่วนโค้งของก้นกระเป๋า	41
44 การตัดแบบชิ้นก้นกระเป๋า	42
45 การวัดเส้นรอบวงของก้นกระเป๋า	42

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

รูปภาพที่	หน้า
46 การเพื่อบีบวาดหนังโดยใช้วงเวียนวัดระยะ	42
47 การตัดแบบวาดหนัง	43
48 การวาดหนังสายกระเป๋	43
49 การตัดหนังสายกระเป๋	43
50 การวาดหนังขึ้นส่วนต่างๆ ของกระเป๋	44
51 การตัดหนังด้วยกรรไกรตัดหนัง	44
52 การตัดหนังด้วยคัทเตอร์	44
53 การวาดซิปในกระเป๋	45
54 การตัดซิปในกระเป๋	45
55 การวาดวัสดุธรรมชาติ (เสือ)	45
56 การตัดเสือโดยใช้คัทเตอร์ตัด	45
57 เสือขึ้นด้านข้างของกระเป๋	46
58 การตรวจสอบขึ้นส่วนต่าง ๆ ของกระเป๋	46
59 การเขียนหนังขึ้นสายกระเป๋ด้วยเครื่องเขียนหนัง	46
60 การเขียนหนังขึ้นส่วนต่างๆ ของกระเป๋	47
61 ขึ้นส่วนต่างๆ ที่ผ่านขั้นตอนการเขียนหนัง	47
62 ขึ้นส่วนเส้นกั้นรอบขึ้นส่วนตกแต่งที่ผ่านขั้นตอนการเขียนหนัง	47
63 การทากาวสายกระเป๋โดยการทากาวเต็มแผ่น	48
64 การทากาวโดยรอบขึ้นตกแต่งด้านข้างของกระเป๋	48
65 การติดแบบจริงเพื่อเป็นแบบในการพับริม	48
66 การซอยหนังด้วยคัทเตอร์ เพื่อการพับริมในส่วนเว้า	49
67 การซอยหนังด้วยกรรไกร เพื่อการพับริมในส่วนเว้า	49
68 การพับริมโดยการจับจีบในส่วนโค้ง	49
69 การพับริมเส้นตรงตามแบบจริง	50

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

รูปภาพที่	หน้า
70 การประกอบชิ้นส่วนตกแต่งด้านข้างกระเป๋	50
71 การประกอบหนังกับเสื้อเพื่อการเย็บก้นกลับ	50
72 ชิ้นส่วนด้านข้างของกระเป๋ที่ประกอบเรียบร้อยแล้วเพื่อรอการเย็บจักร	51
73 การเย็บจักรชิ้นส่วนด้านข้างของกระเป๋	51
74 ชิ้นส่วนต่าง ๆ ของซิปในกระเป๋	51
75 การใส่หัวซิป	52
76 การเย็บจักรชิ้นส่วนซิปด้านในกระเป๋	52
77 การประกอบชิ้นส่วนต่างๆ ของกระเป๋	52
78 ชิ้นส่วนต่างๆ ที่ผ่านการประกอบเพื่อรอการเย็บจักร	53
79 การประกอบรูปทรงชิ้นส่วนต่างๆ โดยการเย็บจักร	53
80 การเย็บจักรชิ้นซิปปากกระเป๋	53
81 การทากาวเพื่อการประกอบซิปในปากกระเป๋	54
82 การประกอบซิปในกระเป๋กับตัวกระเป๋	54
83 การเย็บประกอบรูปทรงชิ้นสำเร็จรูป	54
84 การตกแต่งรูปทรงกระเป๋	55
85 การติดสายกระเป๋กับตัวกระเป๋	55
86 การเช็ดกาวโดยใช้แปรงทากาวเช็ดกาว	55
87 การลบรอยปากกาวคหน้า	56
88 กระเป๋าสะพายสตรีผสมผสานวัสดุธรรมชาติที่สำเร็จรูป	56